

ESG og Compliance opdater

Nyheter Q4 2024

**Haavind ESG
og Compliance**

Haavinds faggruppe for ESG og Compliance gir her en oversikt over nyheter innen ESG og Compliance tredje kvartal 2024. Nyhetene relaterer seg denne gang til ansvarlig leverandørkjede, bærekraftsrapportering, ESG i energi, ESG i fiskeri- og havbruk, Forbruker og markedsføringsrett, Grønn omstilling av industrien, corporate governance og Internkontroll / compliance systemer

Innhold

ESG

Ansvarlig leverandørkjede	5
Bærekraftsrapportering	8
ESG i energi	10
ESG i fiskeri og havbruk	11
Forbruker og markedsføringsrett	13
Grønn omstilling av industrien	14

Compliance

Corporate governance	17
Internkontroll / compliance systemer	19

04

ESG

Ansvarlig leverandørkjede

Første overtredelsesgebyr etter brudd på åpenhetsloven

Kleskjeden Lager 157 AS ble 25. september 2024 ilagt et overtredelsesgebyr av Forbrukertilsynet på totalt NOK 450 000 for manglende etterlevelse av informasjonsplikten i åpenhetsloven. I følge Forbrukertilsynets vedtak har Lager 157 AS unnlatt å svare på informasjonskrav ved to anledninger, til tross for at tilsynet har veiledet selskapet om reglene i åpenhetsloven. Etter forbrukertilsynets vurdering har Lager 157 AS brutt åpenhetsloven ved gjentatte anledninger. Tilsynet fremhever at selskapets behandling av informasjonskravene har flere likhetstrekk; bl.a. at informasjon først ble gitt til informasjonssøkerne etter at Forbrukertilsynet tok kontakt med Lager 157 AS, og at Lager 157 AS har påberopt seg uvitenhet med hensyn til om henvendelsene anses som informasjonskrav ved begge anledninger.

Dette er det første overtredelsesgebyret som følge av brudd på åpenhetsloven og sender et tydelig budskap til norske virksomheter om viktigheten av å etterleve åpenhetsloven, herunder informasjonsplikten. Lager 157 AS har påklaget vedtaket.

VEDTAKSBREVET

Evalueringen av åpenhetsloven er igang

Evaluering av loven ble varslet allerede i forarbeidene til loven, og formålet med evalueringen er blant annet å vurdere:

- effekten av loven;
- om mindre virksomheter også skal inkluderes som pliktsubjekter; og
- om lovens saklige virkeområde skal utvides til å gjelde miljøpåvirkning og eventuelt andre områder som omfattes av OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

Det fremgår også at det er nødvendig å evaluere loven i lys av relevant EU-regelverk som har blitt vedtatt etter lovens ikrafttredelse. Dette gjelder særlig, men ikke utelukkende aktsomhetsdirektivet (CSDDD) og direktivet om bærekraftsrapportering (CSRD).

Arbeidet gjøres av Barne- og familiedepartementet, som nå er i gang med en kunnskapsinnhentingssfase hvor de innhenter mer kunnskap om hvordan loven har virket så langt.

REGJERINGENS INFORMASJONSSIDE

Endringer i åpenhetsloven som følge av at CSRD implementeres i regnskapsloven

1. november 2024 trådte endringer i åpenhetsloven i kraft. Endringene kom som følge av at regler om bærekraftsrapportering (corporate sustainability reporting directive, CSRD) implementeres i regnskapsloven. Endringene knytter seg til definisjonen av «større virksomheter» og plikten til å gjøre aktsomhetsvurderinger. Merk at tersklene i åpenhetsloven er uendret, slik at tersklene for å være en større virksomhet etter åpenhetsloven fortsatt er salgssinntekt på 70 millioner kroner, balansesum på 35 millioner kroner og gjennomsnittlig antall ansatte på 50 årsverk.

FORBRUKERTILSYNETS KUNNGJØRINGSSIDE

Nytt produktansvarsdirektiv i EU

Den 9. desember 2024 trådte nytt produktansvarsdirektiv i kraft i EU. Direktivet innebærer en overhaling av reglene for produktansvar grunnet digitalisering, sirkulærøkonomi og globale handelskjeder. Medlemsland har frist til 9. desember 2026 med implementering i nasjonal rett, og reglene i direktivet vil derfor gjelde for produkter som settes i omsetning etter denne datoen.

Det nye direktivet viderefører reglene om objektivt ansvar for skader forårsaket av defekte produkter, men endrer blant annet definisjonen av produkt til også å omfatte programvare og digitale produksjonsfiler. Skadebegrepet utvides til også å omfatte medisinsk anerkjent skade på psykisk helse, samt ødeleggelse eller korrumperting av data som ikke benyttes til profesjonelle formål. Videre omfattes en større krets av aktører i distribusjonskjeden av produktansvaret. Det nye direktivet legger også føringer på bevisbyrden, ved at det oppstilles presumsjon om at produktet er defekt og årsakssammenheng mellom defekt og skade i enkelte tilfeller, eksempelvis der saksøkte nekter å fremlegge nødvendig dokumentasjon eller det fastslås at produktet ikke samsvarer med sikkerhetskrav i nasjonal eller europeisk lovgivning.

Direktivet er EØS-relevant, og den norske produktansvarsloven vil derfor trolig måtte endres i lys av det nye direktivet.

NYTT DIREKTIV (EUR-LEX)

07

Høringsforslag – ny lov om matsvinn

Den 10. desember sendte Landbruks- og matdepartementet et forslag til ny matsvinnlov på høring. Det nye lovforslaget har til formål å fremme bedre ressursutnyttelse i verdikjeden for mat gjennom å forebygge og hindre at mat går ut av verdikjeden. Lovforslaget bygger på Matsvinnutvalgets anbefalinger.

Det foreslås at loven skal gjelde for alle offentlige og private virksomheter som produserer, distribuerer, omsetter eller serverer næringsmidler i Norge. Forslaget innebærer blant annet at berørte virksomheter pålegges å gjennomføre regelmessige aktsomhetsvurderinger og tiltak i egen virksomhet for å sørge for at produkter bestemt til næringsmidler i størst mulig grad inntas av mennesker, og subsidiært går til dyrefôr. Videre pålegges virksomheter å offentliggjøre en redegjørelse for slike aktsomhetsvurderinger og tiltak, på egen nettside eller på annet egnet måte. Forslaget er her modellert etter åpenhetslovens tilsvarende bestemmelse, hvilket innebærer at slike vurderinger må offentliggjøres og oppdateres innen 30. juni hvert år, og ellers ved vesentlige endringer. Forslaget inneholder også bestemmelser vedrørende donasjon av overskudd av næringsmidler, samt regler om nedprising av næringsmidler for virksomheter som selger mat.

Forsettlig eller uaktsomt brudd på loven vil være gjenstand for overtredelsesgebyr.

HØRINGSFORSLAGET

Ny produktsikkerhetsforordning (GPSR) i kraft i EU

Den 13. desember 2024 trådte den nye produktsikkerhetsforordningen (forordning 2023/9987EU - GPSR) i kraft i EU. Forordningen opphever blant annet det tidligere produktsikkerhetsdirektivet (direktiv 2001/95/EF).

Produktsikkerhetsforordningen gjelder for produkter som gjøres tilgjengelig i EU, der det ikke finnes tilsvarende bestemmelser i særskilt lovgivning. Forordningen gjelder eksplisitt ikke for enkelte grupper av produkter, herunder legemidler og næringsmidler.

I likhet med produktsikkerhetsdirektivet er formålet med forordningen at kun sikre produkter skal kunne bringes i omsetning i EU.

Produktforordningen oppstiller en rekke grunnleggende forpliktelser for produsenter og øvrige aktører, herunder bestemmelser om sikkerhetsvurderinger og tilbakekalling, samt en forpliktelse til å ha et system for forbrukere til å rapportere inn feil. Nye bestemmelser innføres også for nettbaserte markedsplasser.

Produktsikkerhetsdirektivet er tidligere implementert i norsk rett gjennom produktkontrolloven. Produktsikkerhetsforordningen er EØS-relevant, og vil trolig medføre endringer i produktkontrolloven og tilhørende forskrifter.

FORORDNINGEN

Bærekrafts- rapportering

CSRD har trådt i kraft i Norge

Kongen i statsråd besluttet 11. oktober 2024 at nye regler om bærekraftsrapportering (CSRD) trer i kraft i Norge fra 1. november 2024.

CSRD utvider kravene og virkeområdet for foretaks rapportering om miljømessige, sosiale og styringsmessige forhold (bærekraftsrapportering) vesentlig. Kravene innføres trinnvis, og de første norske selskapene blir rapporteringspliktige fra og med regnskapsåret 2024. Mindre selskaper vil imidlertid også påvirkes indirekte av de nye reglene ettersom CSRD vil kreve at de store foretakene henter data fra underleverandører og øvrige deler av verdikjeden.

NYHETSBREV

Verdt å ta med seg fra Finanstilsynets kontroll av taksonomirapportering for 2023

Finanstilsynet har gjennomført en kontroll av 15 ikke-finansielle foretaks taksonomirapportering for 2023, og en mer overordnet screening av samtlige noterte ikke-finansielle foretak som var omfattet av regelverket per 31.12.2023. Funnene er publisert i en rapport som kan være nyttig for ikke-finansielle foretak i det videre arbeidet med å øke kvaliteten på taksonomirapporteringen. Rapporten kan også være til hjelp for foretak som på et senere tidspunkt vil bli omfattet av regelverket.

De viktigste funnene fra Finanstilsynets kontroll er bl.a. at:

- det er store forskjeller i informasjonen foretakene har gitt om de vurderingene som ligger til grunn for konklusjonene om foretakenes aktiviteter er omfattet av, og forenlig med, taksonomien;
- de fleste foretakene har henvist til regnskapslinjer og noter, mens det hos flere likevel ikke er mulig å avstemme taksonomitallene mot regnskapstallene; og
- de fleste foretakene har gitt beskrivende informasjon utover skjemaene, men informasjonen er likevel mangelfull hos flertallet av foretakene.

Finanstilsynet opplyser at rapporten vil danne grunnlag for tilsynets videre tilsynsarbeid på feltet.

EFRAGs standard for frivillig bærekraftsrapportering (VSRS)

EFRAGs standard for frivillig bærekraftsrapportering (VSRS) ble lansert 17. desember 2024 (Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs).

Standarden er frivillig og bygger på bærekraftsstandardene (ESRSene) som foretak skal rapportere på i henhold til CSRD, men er i et enklere format, og er tilpasset mindre selskaper som ikke er omfattet av CSRD direkte.

Formålet med standarden er å støtte unoterte små og mellomstore bedrifter (SMBer) og mikroforetak i å rapportere nødvendig informasjon som store foretak underlagt CSRD er pliktige å rapportere på knyttet til sine leverandører.

Videre skal standarden støtte aktørerne med å gi nødvendig informasjon til banker og investorer.

Standarden har også til hensikt å forbedre håndteringen av bærekraftsutfordringer som SMBer står overfor, for å styrke selskapenes konkurransedyktige vekst og sikre en robust forretningsmodell på kort, medium og lang sikt og å bidra til en mer bærekraftig og inkluderende økonomi.

Standarden skal suppleres med digitale verktøy på nett, veiledninger og annen enkel rapporteringsprosess som skal sikre at flest mulig SMBer rapporterer på bærekraftsforhold.

EFRAG

To av ti børsnoterte selskaper belønner ledere for ESG

PwC's årlige insentivundersøkelse peker på en økende trend knyttet til å inkludere ESG-mål i lederlønninger. Undersøkelsen viser at 20 % av de største selskapene på Oslo Børs per nå har integrert ESG-mål i sine langsiktige insentivprogrammer. Eksempler kan være mål om få ned klimaavtrykket til selskapet.

PwC forventer også at ESG-mål vil få enda større plass i selskapenes insentivprogrammer som følge av bærekraftsrapporteringen som pålegges store foretak under CSRD.

PWC

ESG i energi

Nytt posisjonsnotat om Energiinfrastrukturforordningen (2022/869/EU)

Regjeringens EØS-notatbase ble 18.11.2024 oppdatert med et posisjonsnotat for energiinfrastrukturforordningen, også omtalt som TEN-E (Transeuropean Networks for Energy). TEN-E har regler for utvikling av prioriterte geografiske korridorer og tematiske områder for transeuropeisk energiinfrastruktur.

Forordningen søker i større grad enn tidligere forordning (347/2013) å legge til rette for oppnåelse av klimamål. TEN-E er en viktig del av Europakommisjonens arbeid med "European Green Deal", og for å nå målet om klimanøytralitet i 2050.

Les posisjonsnotatet her:

[POSISJONSNOTATET](#)

Høringsforslag – Delingsordning for fornybar kraft tilpasset næringsområder

Energidepartementet og Finansdepartementet la 9. desember 2024 frem forslag til regelendringer som gjør det mulig å dele overskuddsproduksjon av strøm fra anlegg på inntil 5 MW innenfor et næringsområde. Hensikten med ordningen er å stimulere til ny fornybar kraftproduksjon, uten større naturinngrep og med minst mulig negativ virkning på kraftsystemet. Ordningen er særlig aktuell for solcelleanlegg i næringsområde.

[HØRINGSFORSLAGET](#)

ESG i fiskeri og havbruk

Forslag til regelverk om arbeidsmiljø og anlegg for havbruk til havs

Den 28. november 2024 sendte Nærings- og fiskeridepartementet på høring forslag til ny forskrift om utforming og utrustning av akvakulturanlegg til havs (HAVTEK), samt forslag om å presisere at arbeidsmiljøloven også omfatter havbruk til havs. Denne høringen er et skritt videre i prosessen med å avklare rammebetingelsene for havbruk til havs.

Forskriftsforslaget fastsetter krav til overordnede funksjoner, egenskaper og sikkerhetsnivå for akvakulturanlegg til havs. Forskriften er foreslått fastsatt med hjemmel i akvakulturloven, arbeidsmiljøloven og dyrevelferdsloven.

I forslaget som er sendt på høring foreslås det å presisere at arbeidsmiljølovens virkeområde omfatter havbruk til havs, noe som tidligere var uavklart. Forslaget innebærer at arbeidstakerne vil være omfattet av arbeidsmiljøloven når de arbeider med akvakulturvirksomhet på akvakulturanlegg til havs, og når de oppholder seg på fartøy under transport og kortere opphold. Videre vil forskriftene som er fastsatt med hjemmel i arbeidsmiljøloven også gjelde for havbruk til havs.

Høringsfristen er 25. februar 2025.

HØRINGSFORSLAGET

Ny dyrevelferdsmelding legges frem 20. desember 2024

I februar 2022 vedtok Stortinget å be regjeringen utarbeide en ny helhetlig stortingsmelding om dyrevelferd. Regjeringen har, ved utsendelse av presseinvitasjon, kunngjort at dyrevelferdsmeldingen vil bli fremlagt 20. desember 2024.

Meldingen vil omfatte alle dyrearter som omfattes av dyrevelferdsloven, inkludert akvatiske arter. Det er derfor stor interesse knyttet til hvilke retningslinjer som vil bli foreslått for fiskehelse og fiskevelferd, samt hvilke konsekvenser disse retningslinjene vil ha for fiskeri- og havbruksnæringen.

REGJERINGENS NETTSIDE

Miljøfleksibilitetsordningen for havbruksnæringen legges frem i løpet av desember

Det lenge ventede forslaget om en teknologinøytral miljøfleksibilitetsordning for havbruksnæringen vil legges frem i desember 2024. Forslaget ble først introdusert av Havbruksutvalget i NOU 2023: 23 og fikk bred politisk støtte i Stortinget. I april 2024 vedtok Stortinget at regjeringen skulle fremme en teknologinøytral miljøfleksibilitetsordning innen utgangen av året.

Målet med miljøfleksibilitetsordningen er å legge til rette for en havbruksnæring som er både miljømessig bærekraftig og økonomisk levedyktig. Ordningen gir mulighet for økt produksjon innen eksisterende oppdrettstillatelser, forutsatt at driften overføres til lav- eller nullutslippsteknologi som reduserer utslipp, forhindrer rømming og utslipp av lakselusegg og -larver. I områder preget med høy lusepress vil ordningen kunne fungere som et insentiv for investering i lav- eller nullutslippsteknologi.

STORTINGSVEDTAKET

Forbruker- og markedsføringsrett

Høringsforslag – barns forbrukervern i digitale medier

Den 6. november 2024 sendte Barne- og familiedepartementet et forslag til endring av markedsføringsloven for å styrke barns forbrukervern i digitale medier på høring. Forslaget går ut på å innføre en ny § 21a i markedsføringsloven om at markedsføring som det er grunn til å forvente at kan ses eller høres av barn i sosiale medier og spill, ikke skal inneholde omtale av, film eller bilder av eller henvisning til “ytelser som er uegnet for barn”.

Forslaget legger opp til at “ytelser som er uegnet for barn” skal være en rettslig standard, og de konkrete produkter og tjenester som vil bli omfattet av bestemmelsen vil fastsettes i forskrift til bestemmelsen. Høringsnotatet nevner eksplisitt kosmetiske inngrep, kosmetiske injeksjoner, kosmetiske behandlinger, visse former for kosttilskudd, solarium og slankeprodukter som ytelser som regnes som uegnet for barn.

Bestemmelsen vil kunne håndheves av Forbrukertilsynet, og være gjenstand for overtredelsesgebyr. Forslaget innebærer i tillegg at det også kan ilegges overtredelsesgebyr ved brudd på markedsføringsloven § 21 jf. § 2, som retter seg mot god markedsføringsskikk overfor barn.

Grønn omstilling av industrien

EUs Net Zero Industry Act på høring i Norge

Net Zero Industry Act (NZIA, ((EU) 2024/1735)) trådte i kraft i EU i juni 2024. Forordningen har vært på høring i Norge høsten 2024. Blant de sentrale tilbakemeldingene er at forordningens målsetninger i stor grad oppleves å være i tråd med målsetninger for grønn omstilling i Norge, og at norske aktører er opptatte av at norsk industri må ha de samme rammevilkårene for grønn omstilling som sine europeiske konkurrenter, for å ha like konkurransevilkår i sitt viktigste eksportmarked. Norske aktører har vært særlig opptatte av målsetning om utvikling av europeiske grønne verdikjeder og tilhørende krav til effektiv saksbehandling av denne typen prosjekter, og målsetning og krav om bidrag til å utvikle CO2-lagringskapasitet.

Ny auksjonsrunde under EUs hydrogenbank

EU Kommisjonen åpnet 3. desember andre runde med støttetildeling under EUs hydrogenbank, med frist for bud i februar 2025. Gjennom auksjon skal det tildeles opp til 1,2 milliarder euro til prosjekter for fornybar hydrogenproduksjon. Under den første pilot-runden fikk det norske prosjektet til Skiga AS tildelt 81 millioner euro til produksjon av grønn hydrogen i Skipavika i Gulen.

EU KOMMISJONEN

OPPSUMERING AV HØRINGSINNSPILL

Regjeringen varsler innføring av CBAM

Regjeringen varslet innføring av EU forordningen Carbon Boarder Adjustment Mechanism, CBAM-forordningen, (EU) 2023/956) gjennom et frivillig samarbeid fra 1. januar 2026, i statsbudsjettet for 2025. Målet med forordningen er å unngå karbonlekkasje og bidra til å stimulere andre land til å redusere sine utslipp gjennom innføring av en karbon-toll ved EUs yttergrenser.

REGJERINGENS PRESSEMELDING

Norge og UK stryker samarbeidet om grønn industriutvikling

En forsterket avtale om grønn industriutvikling mellom UK og Norge planlegges signert våren 2025.

Høsten 2023 inngikk UK og Norge et grønt industripartnerskap. Det jobbes nå med å styrke partnerskapet, inkludert innen innovative grønne energiløsninger for fremtiden. Potensialet er stort for utvikling av grensekryssende samarbeid om CO2-fangst og -lagring, og det estimeres at samarbeidet kan bidra til etablering av flere tusen nye kompetansearbeidsplasser. Lanseringen av et forsterket grønt industripartnerskap med blant annet fokus på CCS kommer dagen etter at avtalen om det første CCUS-anlegget i UK er signert. I prosjektet med navnet "Northern Endurance Partnership" eller "Net Zero Teesside" har BP og Equinor sentrale roller.

BRITISKE MYNDIGHETERS PRESSEMELDING

16

Compliance

Corporate governance

Registeret over reelle rettighetshavere har åpnet for registrering

Selskaper har siden 1. november 2021 hatt en plikt til å ha oversikt over sine reelle rettighetshavere. Plikten ble innført i forbindelse med ikrafttredelse av lov om register over reelle rettighetshavere. Det har imidlertid tatt tid å etablere registeret hvor opplysningene skal registreres, som først ble åpnet for registrering 1. oktober 2024. Selskapene er nå gitt en frist til å registrere informasjon om reelle rettighetshavere i registeret innen 31. juli 2025. Plikten til å registrere reelle rettighetshavere gjelder for alle juridiske personer, enheter og andre sammenslutninger som driver virksomhet eller er registrert i Norge.

Informasjonen skal registreres her:

[BRØNNØYSUNDREGISTERET](#)

[NYHETSBREV](#)

Nye krav til kjønns sammensetning i norske aksjeselskaper med frist fra 31. desember 2024

Ved lov av 20. desember 2023 ble forslaget om kjønnsrepresentasjon i norske styrever vedtatt, og fra 1. januar 2024 gjelder det krav om kjønnsbalanse i styrever i foretak av en viss størrelse. Reglene vil innføres trinnvis. Det er lagt opp til følgende frister for å oppfylle reglene: fra og med 31. desember 2024 vil reglene gjelde for aksjeselskaper med mer enn 100 millioner kroner i samlede drifts- og finansinntekter. Fra 30. juni 2025 for aksjeselskaper med flere enn 50 ansatte osv.

Reglene vil også gjelde for samvirkeforetak, boligbyggelag og stiftelser som oppfyller visse terskler.

[NYHETSBREV](#)

18

Ny forskrift vil gi enklere innsyn i aksjeeierskap

Nærings- og fiskeridepartementet har vedtatt en ny forskrift, forskrift om innsyn i aksjeeierboken, aksjeeierregisteret og forvaltningsregistrerte aksjer, som gjør det enklere å finne ut hvem som eier aksjer i norske selskaper. Forskriften trer i kraft 1. februar 2025 og er en del av regjeringens fempunktsplan for større åpenhet om aksjeeierskap.

Den nye forskriften omhandler innsyn i aksjeeierboken, aksjeeierregisteret og forvalterregistrerte aksjer. Forskriften fastsetter regler for raskere og enklere innsyn i aksjeeierbøker og aksjeeierregistre, inkludert krav om at opplysninger skal være gratis tilgjengelig og leveres elektronisk innen tre dager. Forskriften tydeliggjør også kravene for selskaper med forvalterregistrerte aksjer, noe som bidrar til bedre oversikt over utenlandske eiere.

Se næringsministerens fempunktsplan for å skape større åpenhet om aksjeeiere:

[FEMPUNKTSPLAN](#)

[FORSKRIFTEN](#)

Internkontroll / compliance systemer

Ny lov om elektronisk kommunikasjon

Den 1. januar 2025 trer ny lov om elektronisk kommunikasjon i kraft. Loven får utvidet anvendelsesområde og vil nå regulere flere tjenester. For det første mobil- og bredbåndstjenester, men også meldingstjenester i applikasjoner og sosiale medier, for eksempel Messenger, WhatsApp mm. I tillegg omfattes andre kommunikasjonstjenester og elektroniske kommunikasjonsnett. For første gang reguleres også datasentrene og det stilles konkrete krav til sikkerhet og beredskap.

Den nye loven styrker forbrukernes rettigheter. Blant annet:

- abonnentenes avtalevilkår skal være lettere tilgjengelig,
- tilbyder av offentlige elektroniske kommunikasjonstjenester skal gi forbruker et kortfattet og lett leselig sammendrag av inngått avtale
- regler for bindingstid er mer forbrukervennlige
- forbruker skal ha mulighet til å overvåke og kontrollere bruken av tjenestene
- personer med nedsatt funksjonsevne skal få tilgang til likeverdige kommunikasjonstjenester.

Nytt er også at datasentrene reguleres og det stilles uttrykkelig krav til forsvarlig sikkerhet og beredskap. Loven klargjør at viktige samfunnsaktører skal prioriteres ved behov.

Skjerpede krav til cookies

Ny lov om elektronisk kommunikasjonstjenester har også regler om cookies (informasjonskapsler).

Loven fastslår at bruk av cookies som hovedregel krever et informert samtykke fra den aktuelle sluttbrukeren eller brukeren. Dette samtykket må oppfylle kravene i personvernforordningen. Formålet med bestemmelsen er å beskytte sluttbruker eller brukeren mot urettmessig lagring av eller tilgang til opplysninger, som allerede er lagret i kommunikasjonsutstyret, for eksempel pc, nettbrett og smarttelefoner. Bestemmelsen er ment å være teknologinøytral, og vil omfatte både informasjonskapsler og andre teknologier.

Kravet til samtykke gjelder ikke for teknisk lagring av eller adgang til opplysninger

1. utelukkende for det formål å overføre kommunikasjon i et elektronisk kommunikasjonsnett, eller
2. som er strengt nødvendig for å levere en informasjonssamfunnstjeneste etter den aktuelle sluttbrukerens eller brukerens uttrykkelige forespørsel.

Pliktsubjektet etter bestemmelsen er enhver fysisk eller juridisk person som lagrer eller skaffer seg tilgang til allerede lagrede opplysninger i sluttbrukers eller brukers kommunikasjonsutstyr.

20

Digital sikkerhet og data-angrep

Alle virksomheter kan utsettes for digitale angrep. Alvorlighetsgraden varierer, men erfaringsvis ser vi at antallet alvorlige angrep ofte øker i forbindelse med høytider. Den 17. desember ble Gran kommune utsatt for et dataangrep, men omfang og konsekvenser er foreløpig ukjent. Hva gjør du hvis din virksomhet blir utsatt for et alvorlig digitalt angrep? Datatilsynet og andre myndigheter har noen råd dere kan følge:

1. Varsle til IKT driftsorganisasjon og følg interne prosedyrer (hvis dere har).
2. Ta i bruk planen for krisehåndtering, og sett krisestab.
3. Vurder behov for ekstern bistand for å håndtere hendelsen og begrense skade. Nasjonal sikkerhetsmyndighet har en liste over godkjente aktører.
4. Varsle relevante myndigheter.

* Ved mistanke om brudd på personopplysningsikkerheten, skal det sendes melding til Datatilsynet innen 72 timer.

* Vurdere anmeldelse til politiet - det anbefales. Politiets nasjonale cyberkripsenter har telefonnummer 23 20 80 00 (Kripos).

* Vurder behov eller krav om varsling til Nasjonal sikkerhetsmyndighet eller annen sektormyndighet som virksomheten er underlagt.

Haavind har beredskap i hele julen for bistand ved dataangrep og brudd på personopplysningsikkerheten.

Ta kontakt med:

Kari Gimmingsrud
Partner
k.gimmingsrud@haavind.no
+47 922 91 006

eller

Hedda Bjøralt Roald
Senior Lawyer
h.roald@haavind.no
+47 993 60 039

DATATILSYNET - HVA GJØR DERE

Vi minner også om at vår faggruppe har utarbeidet en compliance-sjekkliste som gjennomgår hvilke compliance rutiner og dokumentasjon de aller fleste virksomheter må eller bør ha på plass. Compliance er viktig for å redusere økonomisk og rettslig risiko, og legge til rette for en bærekraftig utvikling av virksomheten.

SJEKKLISTE

Vi benytter anledningen til å ønske dere alle en riktig god jul og et godt nyttår!

Kontaktpersoner

Tone Grivi Berntsen
Specialist Counsel

t.grivi@haavind.no
+47 971 87 552

Kari Gimmingsrud
Partner

k.gimmingsrud@haavind.no
+47 922 91 006

Celine Charlotte Holm-Salvesen
Senior Lawyer

c.salvesen@haavind.no
+47 934 48 058

Andre kontaktpersoner

Energi

Ida Mattsson Sperre
Senioradvokat /
Associate

i.sperre@haavind.no
+47 926 69 325

Teknologi og IT

Håkon Austdal
Specialist Counsel

h.austdal@haavind.no
+47 920 19 526

Offshore og industri

Sofie Fogstad Vold
Advokatfullmektig

s.vold@haavind.no
+47 406 38 933

Eiendom

Thomas Setsaas
Senioradvokat

t.setsaas@haavind.no
+47 934 36 003

og

Harald Blair Berg
Senioradvokat

h.berg@haavind.no
+47 416 51 693

Fiskeri- og havbruk

Waleed Ahmed
Advokatfullmektig

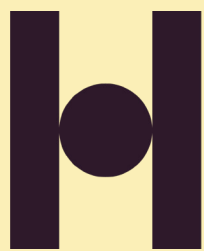
w.ahmed@haavind.no
+47 986 15 207

Finansregulatorisk

Kasper Formo Asplin
Senioradvokat

k.asplin@haavind.no
+47 922 37 937

Bedre forståelse – bedre løsninger

Haavind